

DE NEDER-

LANDER.

NIEUWE UTRECHTSCHÉ COURANT.

(ALGEMEEN STAATKUNDIG- NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD.)

Deze COURANT verschijnt dagelijks (behalve Zon- en Feestdagen). Abonnement per 3 maanden f 4,50; franco per Post f 5,00; afzonderlijke nummers f 0,10. Prijs der Advertentiën, van 1 tot 10 regels f 1,00; elke regel meer f 0,10; Zegelregt bij elke plaatsing f 0,35. Advertentiën, Bestellingen en Intesenden Stukken worden geadresseerd aan de Uitgevers *Konink en Zoon* te Utrecht, *H. Schoneveld en Zoon* te Amsterdam, of *H. C. Susan C. Man* te 's Gravenhage.

Vrijdag middag ten 1 ure.

UTRECHT, 2 Mei.

De onbestaanbaarheid van het systema der *gemengde* School wordt dagelijks meer voor wie niet moedwillig het oog sluit, openbaar.

Een krachtig getuigenis desaan gaande wordt heden door ons medegedeeld; te merkwaardiger, dewijl het door de geschiedenis van het Schoolwezen hier te lande en de gesteldheid der Hervormde Kerk, tegenover Roomschen en Neologen, toegelicht wordt.

De Heer MIOULET, leeraar aan het Gymnasium te 's Gravenhage, had in *de Weeker* een opstel geplaatst „over den mystieken geest bij de godsdienstige opleiding in de lagere school, naar aanleiding van: *mijn eerste leesboekje*, door *Schaberg*, onderwijzer bij de armenschool der Nederduitsche Hervormde gemeente te 's Gravenhage.”

Dr. BEYNEN heeft in hetzelfde schoolblad de bedenkingen wederlegd en het aangevallen boekje in zijn uitnemende geschiktheid voor Christelijke opleiding gehandhaafd. Tevens heeft hij verscheidene „uitspraken over vragen van den dag” opgenomen, waarin de bekwaame en verdienstelijke Heer MIOULET zijn voortleven in een vroeger tijdperk, zijn vasthoudendheid aan eene, door de praktijk in haar verderfelijheid en onvermogen ten toon gestelde, theorie kenbaar gemaakt had.

In dit laatste gedeelte van het verhoog, wendt Dr. Beijnen een algemeen blik op de lotgevallen der school.

„Van den aanvang der nieuwe geschiedenis kende de gemeente voor de kerk niet alleen, maar ook voor de school geen ander doel, dan om zielen tot Hem te leiden. Beide echter, kerk en school werden verbasterd, en de gevolgen, die daaruit voor het leven voortsporen, zijn u bekend. Die verbastering was eenig en alleen ontstaan en mogelijk geworden, doordien Gods woord uit kerk en school was verdronken en menschelek werk en vonden voor en in plaats van die hooge en eeuwige wijsheid voor tijd en eeuwigheid gesteld. De Hervorming brak aan voor leer en wandel en werd ook alleen weder mogelijk door het te voorschijn treden van het woord van God in zijne volle mate voor kerk, school en huis. De gevolgen zijn u wederom bekend. Maar de 18. eeuw was tot over de helft voorbijgegaan, toen er langzamerhand eene, gelijk gij ze noemt, humanitaire opvoeding zich ontwikkelde van eenige wereldwijzen, die weldra in het leven kwamen. De revolutie ontstond met hare natuurlijke godsdienst en valsche vrijheid, hare eigenwillige werken en on-evangelische philanthropie en de gevolgen waren dwijlandij, afmatting en onverschilligheid voor hoogere geestelijke waarheid. Rome moest, dacht men, door menscheleke beschaving worden overwonnen en de groote leerstukken der zaligheid, de positieve voor geloof en bijgeloof ergerlijke waarheden van het Evangelie moesten van de scholen worden geweerd, en eerst moesten de kinderen voor de zamenleving en voor burgers van den staat worden opgeleid, om daarna, als in afzondering, tot lidmaten der verschillende kerkgenootschappen te worden voorbereid. Want eindelijk waren dan toch de tijden van verdraagzaamheid en liefde, door middel der gevierde menscheleke beschaving aangebroken, en de 19. eeuw zou weldra alle scheidsmuren zien vallen, die de hervormingstijden in hunne middeneeuwsche bekrompenheid hier opgericht gelaten, daar met nieuwe zelfs hadden vermeerderd. Intusschen had men onder het

streven naar vereeniging, verbroedering en toenadering van menschen, door het jagen en haken naar blijvende rust en vrede en liefde, het kruis der verzoening, dat daarvoor op eigenwillig menschelek terrein een even groote steen des aanstoots en van verwijdering, als het in den goddelijken weg des Evangelies het groote midden- en brandpunt is, waarom die heerlijke oogst eerst welig vermag te teeren, uit het oog verloren. Iedere poging toch, ieder streven, ieder systeem, iedere theorie ook van onderwijs voor toekomstige vereeniging en verbroedering van menschen buiten dat kruis der verzoening zien, in de nieuwe geschiedenis, hun lot bij den aanvang reeds voorgespiegeld en beslist in den Babelschen torenbouw van voor 40 eeuwen. Verwarring en verstrooiing zullen immer zulk een streven tot schande en schade der bouwlieden doen verijdelen.”

Deze voorspelling is door de geschiedenis ook van het schoolwezen in onzen tijd luisterrijk bevestigd.

„Trek hieruit de conclusie voor kerk en school en leven, en zoo ge mijne redenering onwaar of overdreven vindt, wijs ik u, zoo ge daar, naar ik hoop, oogen voor hebt, op het leven van den dag rondom ons en acht verder ieder ander antwoord overbodig.”

Dr. Beijnen wijst op 1806 en op 1842; op 1842, als op de ontwikkeling van 1806.

„Kunt ge ontkennen, dat men van onzen kant in 1806 liberaal werd voor Rome, ten einde het langs den menscheleken weg van wetenschappelijke beschaving te verschalken, en dit ten koste der waarheid op evangeliesch en nationaal terrein, terwijl, naar de geschiedenis, de eenige weg der zege in deze is — de zuivere en onvervalschte prediking der waarheid, begeleid en gesteund door een krachtig gebed. Treffend was daarom de uitspraak van den heer VAN VREE (naar ik meen) in een brief aan prof. SIEGENBEEK, dat, zoodra het Protestantisme verdraagzaam was geworden, het den staf over zijn bestaan gebroken had.”

„Rome ging door en ge kent het Koninklijk Besluit van 2 Januarij 1842, en ge weet tevens, dat men in onze dagen, om ons den waren stand van zaken duidelijk voor oogen te stellen, minder nog vragen moet of er hier en daar ja, ik stem u gnarne toe, op vele plaatsen nog veel christelijken, ten gevolge van gunstige omstandigheden en fiksche protestantsche hoofdonderwijzers, waaronder ik den door u met regt geroomden GAUKA eene voornam plaats toeken, gevonden wordt; — maar welke de beginselen zijn, waarnaar, bij de bestaande reglementen, het christelijk onderwijs op de lagere school moet behandeld worden en dan zal men, wil men oprecht zijn, moeten bekennen, dat op de gemengde school deugdelijk christelijk onderwijs door eene onpartijdige schoolcommissie niet mag worden geduld en dat iedere gunstige uitzondering bij gevolg tegenover de Catholiken ongeoorloofd is. Het einde van dit alles aanschouwden wij in het wets-ontwerp van het ministerie DE KEMPENAE en zullen we weldra wellicht in een ander ontwerp vernieuwd vinden, dat, namelijk, alle godsdienstig onderwijs in ons christelijk land van de gemengde school, met bedreiging van afzetting voor den overtreder, geweerd werd en dat aldus het schoolwezen, dat gij in uw 2. artikel een *nationaal goed* noemt, door het wettelijk verbod van het Evangelie, tot *nationale armoede*, tot *nationaal gebrek* verviel.”

„Langs geheel andere wegen kwamen wij dus hierin tot dezelfde uitkomst als voor de hervorming, dat de bijbel, namelijk, op de school prijs gegeven werd, gelijk eertijds aan het bijgeloof, zoo in onze dagen aan het liberalisme of ongeloof.”

De Heer Miolet had gesproken van het *Christelijke* der *gemengde* school; van „de lofwaardige volharding

der mannen die in de gemengde school het *christelijk element* behouden;” van de verkeerdheid om in de Protestantsche provinciën, door het oprigten van Christelijke scholen te doen wat bij te *Nijmegen*, als middel van verdediging tegen de Roomschen, gepast is; van „de nadeelige uitwerking die de zogenaamde anti-revolutionaire partij op het schoolwezen als zoodanig heeft gehad.” — Aan deze en dergelijke uitlatingen hebben wij het voortreffelijk slot te danken, waarin de Heer Beijnen, terwijl hij medoogenloos een einde aan geliefkoosde illusien maakt, den resensent van den achtenswaardigen *Schaberg* en van zijn voor Christelijke scholen bij uitnemendheid geschikte boekje onder het oog brengt dat er, ten gevolge der herleving ook in Nederland van „het *éene* ware Christendom voor kerk en school, voor kinderen en ouden,” eene groote en beslissende en heugelijke ommekeer in ons lager onderwijs plaats gegrepen heeft; eene ommekeer, waardoor alleen wij, onder hooger zegen, tegen den voortgang van ongeloof en bijgeloof, van neologie en mystikerij kunnen worden behoord.

„Niemand mag zich verwonderen, dat onze hervormde kerk nog zoo laag niet gezonken was, of er werden er toch nog zeer velen gevonden, die reeds lang tot bezinning gekomen, den tijd eindelijk rijp keurden, om handen aan het werk te slaan, en vergunning verzochten tot het oprigten van bijzondere protestantsche scholen, waarop men vrij naar de Schrift over den gekruisten CHRISTUS zou mogen spreken tot het opkomend geslacht, ten einde aanvankelijk ten minste, hier en daar plaatselijk te mogen opbouwen, wat op nationaal terrein verbroken lag. De geschiedenis en het toenemen dezer zaak is u bekend en de gevolgen daarvan voor het onderwijs betreurt ge zoodanig, dat uw blik daardoor eenigzins verduisterd is, en gij eene verkeerde voorstelling geeft in uwe artikels van den waren stand der schoolzaak onder ons, minder zoo als zij zich nog oppervlakkig vertoont, dan wel zoo als zij naar waarheid is en zich hoe langer zoo meer naar buiten openbaren zal. Houd mij dus mijne vrijmoedigheid ten goede en duld, dat ik duidelijk spreek voor de lezers van *de Weeker* tegen eene veronderstelling, die ten grondslag ligt van uw geheele redebeleid en die zich reeds openbaart in den derden regel van uw 1ste art. Ge schrijft daar, „dat het werkje van S. een ommekeer in onze schoolliteratuur dreigt te zullen maken.” Ik neem die woorden over en geef ze aldus weder: Het werkje van S. sluit zich aan de reeks van christelijke schoolboekjes aan door DE LIEFDE, PICARD en andere reeds uitgegeven, sedert er in den laatsten tijd een groote en beslissende ommekeer in ons lager onderwijs plaats gegrepen heeft. Gij veronderstelt eene eensgezindheid, die reeds lang verbroken is, en ge tracht nog in uwe redenering vereenigd te houden, waar de scheiding reeds is aangebroken. „Het wordt pligt, zegt ge, dat jeugdige onderwijzers gewezen worden op eene partij, welke het schoolwezen, als nationaal goed nu reeds ondermijnt en welligt zal doen instorten.” Welnu ik beweer, dat ge met uw raad te laat komt en dat vooral sedert de invoering der nieuwe Grondwet, de zaak reeds in duigen ligt. Ik beweer verder, dat hoe treurig deze zaak op zich zelve moge zijn, bij de gedachte, dat de wet van 1806 (die in andere opzichten zoo voortreffelijk is en zulke heerlijke vruchten heeft opgeleverd) niet tot zulk een einde had behoeven te leiden ja, zonder twijfel, tot een geheel tegenovergesteld gevolg geleid heeft, dan de wetgever bedoelde, — ieder waar hervormd Christen, zoo als de zaken nu staan, zich in dien ommekeer verheugen moet, omdat er aan geen vergelijk met Rome ten opzichte der *gemengde* school te denken valt, dat iedere vrede met *de* *huur* gekocht wordt,

wanneer het gebruik van het Evangelie en de getrouwe behandeling der Vaderlandsche Geschiedenis voor de protestantsche jeugd daarvoor de prijs is. Ware dit echter nog het eenige! Maar hetgeen oneindig bitterder voor velen, ook voor u wellicht, is te vernemen, en wat ge in uwe art. ook niet genoeg in aanmerking naamt, is, dat de strijd in onze kerk niet minder hevig is, dan daar buiten. Er bestaan twee rigtingen, die van geheel verschillende beginselen uitgaan en dus onverenigbaar zijn. Of daaruit vroeger of later eene tweedelige scheiding ontstaan zal is Gode bekend, maar in de harten bestaat zij. Ieder hervormd Christen, die de groote leerstukken zijner belijdenis opregt is toegedaan treedt op geenerlei wijs in vergelijk met de andere rigting, die vrijheid van prediking binnen de grenzen van het kerkgenootschap toestaat. En ge moet wel weten, dat de nieuwe christelijke scholen even zeer met het oog op de vijanden in de kerk als op die van daar buiten gerigt zijn. Tot mijne smart spreekt ook gij van een *algemeen* en van een *kerkelijk* of *gekleurd* Christendom. Want ge vergist u en, zoolang ge u in deze dingen blijft vergissen, zal de eene teleurstelling op de andere voor u volgen in den loop, dien kerk- en schoolzaken zullen nemen in onzen tijd. Er is maar één waar Christendom voor kerk en school voor kinderen en ouden. Van dat Christendom legden de Evangelische kerken, uit de Hervorming ontstaan op onderscheidene wijs, doch in een zin en geest belijdenis af van het weder aan het licht gebrachte oorspronkelijke geloof der Algemeene Apostolische kerk tegenover het Concilie van Trente. Tot die belijdenis zijn wij in den naam des Drieëenigen Gods gedoopt en deze, zoo voortreffelijk geformuleerd in de symbolische boeken onzer Hervormde kerk, is de eenig en eeuwige ware, die ons en de onzen door Gods Genade voor ongelooft en bijgeloof, voor neologie en mystikery behoeden kan. Met haar in het hart zal geen Paus met al de decreten der Concilieën ons doen gelooven, dat onze regtvaardigmaking voor God niet eenig en alleen geschiedt uit het geloof zonder de werken der wet, maar ook geen leeraar, al wiste hij ook al de wetenschap, zal ons aangeprediken, dat de Heer JESUS CHRISTUS niet voor ons zonde gemaakt, niet een vloek voor ons aan het kruis is geworden tot eene betoening van Gods regtvaardigheid en een bewijs Zijner eeuwige liefde; met haar zal geen Paus ons de knie doen buigen voor de moeder des Heeren; maar ook geen leeraar ons Diens Godheid ontrooven; met haar zal geen Paus ons doen gelooven aan de kracht van de voorbede der Heiligen voor onze zaligheid, maar ook geen leeraar zal ons overtuigen, dat wij de persoonlijke werking des H. Geestes niet behoeven, om, wegens het volslagen bederf onzer natuur, inwendig vernieuwd te worden, ten einde eenmaal voor Gods regterstoel te kunnen bestaan. Aan de prediking dezer waarheden, goede vriend! is van Gods wege de overwinning toegezegd niet over de wereld, maar over de harten van zondaren, die door Zijne genade behoefte aan waarheid en verlossing gevoelen. Die rigting zet thans, gelijk ge schrijft, sterk door en sleept velen mede en ge schrijft regt, want ge zult ondervinden, dat zij te sterker ook in de school zien zal ontwikkelen, naarmate men meer zal leeren inzien, dat haar zaak die van het Bijbelsche Christendom is, wat zooveel in den lande en daaronder ook gij in uw art. begeert voor de opleiding der jeugd, maar waarin zij, consequenter dan gij, niet meer in de theorie wil aanhouden wat in de praktijk ten eenemale onmogelijk werd en daarom met de gemengde lagere school gebroken heeft."

De Heer v. Nierop schrijft zeer terecht over den, achter de derde uitgaaf van zijn geschrift, medege-deelden brief van den Hoogl. Thorbecke: "die brief heeft thans bijzondere waarde, nadat de Hooggeleerde schrijver is geworden de hoog geplaatste staatsman, die nu zelf geroepen is, de zaak van het armwezen en der diaconiën te regelen en aan de wetgeving voor te stellen."

Uit dit oogpunt vooral verdient de volgende zinsnede de meest aandachtige overweging:

"De armenbedeeling der kerkelijke gemeenten en godshuizen zou ik met de weldadigheid van een particulier evenmin op eene lijn durven plaatsen, als de door Diaconiën bestuurde armenfondsen met bijzonderen eigendom. Die fondsen zijn, mijns inziens, geen eigendom der kerkelijke gemeente, veel min der Diaconie; zij zijn goed der armen, ten hunnen behoefte door de bestuurders volgens de reglementen te gebruiken. En deze reglementen is het, geloof ik, hoog noodig aan de heerschappij eener algemeene wet te onderwerpen, strekkende om een gebruik dier fondsen te verzekeren overeenkomstig zowel met hunne bestemming, als met de burgerlijke regels der

armenzorge; en om tevens eene werkzame magt van toezigt of oppervoogdij over alle kerkelijke en andere bijzondere armengestichten in te stellen."

Derhalve de fondsen der diaconiën zijn *goed der armen* dat volgens de regelen door den burgerlijken wetgever gesteld of goedgekeurd, van staatswege, onder gestadig toezigt en voogdij van het Gouvernement, geadministreerd wordt.

Goed der armen. In het uitmuntende geschrift van den Heer v. Nierop leest men hieromtrent de volgende opmerking:

"Of de armenfondsen eigendommen zijn der kerkelijke gemeente of der diaconie, dan wel *goed der armen*, wij zien ook daarin geen verschil, want dat goed is dáárom goed der armen, omdat het uit de bijzondere weldadigheid ten hunnen behoefte is voortgevloeid. Welnu die weldadigheid is toevertrouwd aan de Kerk, en zij, die dit deden, wilden geen beheer of bedeelings-regelen van de burgerlijke overheid, maar van de Kerk, naar de beginselen, die bij haar gevolgd worden."

Hoogstens, ofschoon wellicht oneigenlijk, zou men de fondsen der diaconie kunnen noemen: het goed van armen; van die armen waarvoor zij door de gevers bestemd zijn: van die armen welke, naar kerkelijken regel, door de dienaren (*diaconen*) der Kerk, daarvoor geschikt zullen worden gekeurd. De uitdrukking *goed der armen*, is eene geheel onjuiste en verkeerde voorstelling der zaak; en waardoor hier de grondslag gelegd wordt van een stelsel hetwelk regtstreeks naar de meest ondraaglijke en gevaarlijke staatswillekeur leidt.

Men bedenke dat de schrijver van den Brief onder de zoodanigen behoort door wie niet ligt een woord zonder reden of bedoeling gebruikt wordt. Hieraan gedachtig, leze men en oordeele zelf.

Deze fondsen zullen gebruikt worden volgens reglementen.

Het is hoog noodig die reglementen aan de heerschappij eener algemeene wet te onderwerpen.

Bij die wet zal het gebruik der fondsen verzekerd worden overeenkomstig met hunne bestemming; dat is, overeenkomstig hetgeen door den Wetgever als hunne bestemming zal worden beschouwd.

Maar dit gebruik zal mede verzekerd worden overeenkomstig met de burgerlijke regels der armenzorge.

Dan zal er eene magt van toezigt of oppervoogdij zijn.

Die magt zal wezen eene werkzame magt.

Die magt zal ingesteld worden over alle Kerkelijke Armen-gestichten.

Die magt zal ingesteld worden over alle andere bijzondere Armen-gestichten.

Deze schets der wet laten wij gaarne aan de beoordeeling van onze lezers over. Naar ons inzien, kan er van onafhankelijkheid of zelfstandigheid der diaconiën, van regten der Kerk ten aanzien van het Armwezen, geen sprake meer zijn.

Eene dergelijke wet, indien zij ten uitvoer kon worden gelegd, zou de doodsteek wezen der Christelijke liefdadigheid, en even daardoor de versterking der Socialistische begrippen en de eerste stap tot omkeering der maatschappij.

Waarschijnlijk zal de wet op het Armbestuur eerstdaags in de Tweede Kamer ter tafel worden gebracht. Men zal dan kunnen oordeelen of de beginsels van den Minister dezelfde zijn gebleven welke de Hoogleeraar in dezen merkwaardigen brief geformuleerd heeft.

Eerstdaags komt de Tweede Kamer wederom bijeen. Algemeen gevoelt men dat, met de aanneming van het voorstel van den heer Lotsy, de vraag over de naleving van Art. 115 der kieswet omtrent het jaartal der aftreding, niet afgedaan is.

Zoo las men onlangs in de Nieuwe Noord-Brabander:

"De aanneming van het voorstel van den heer Lotsy doet ons in de gegeven omstandigheden genoeg, en wij hopen, dat de Regering bij hare interpretatie der wet zal blijven volharden. Dit zal wellicht... gelegenheid geven, om nogmaals op de zaak terug te komen, wanneer de tijd der verkiezingen voor dit jaar verlopen zal zijn en het Ministerie wegens wetschennis ter verantwoording op te roepen; doch wij houden ons overtuigd, dat de groote meerderheid der Kamer zich aan de zijde der Regering zal scharen, en naar de wijze beschouwingen van den heer van Hall, in hare zienswijze berusten."

Naar ons voorkomt, is er geen reden om te wachten tot dat er wetschennis gepleegd zij.

En, vermits er *periculum in mora* is, houden we ons overtuigd dat het gewigtig onderwerp onverwijld wederom ter sprake zal worden gebracht.

De Tijd is te dezer zake vervallen, maar het schijnt,

in eene politieke ketterij, die de meest schroomelijke onzekerheid omtrent de verbindende kracht der wetten tot gevolg hebben zou.

Zij schrijft:

"Wij vertrouwen, dat de minderheid niet klein-geestig genoeg zijn zal, om met voorbijzien der grondwet zich te houden aan eene blijkbare vergissing der kieswet, om met verzet tegen het besluit der meerderheid eene door de grondwet niet gewilde aftreding te bevorderen. Wij zouden in dien voorgewenden eerbied voor de wet, die de grondwet met voeten treedt, minder zien de vrucht van eene degelijke overtuiging, dan de zucht om het ministerie in verlegenheid te brengen."

Opmerkelijk bewijs dat de Tijd elk verschil van het Ministerie, aan zucht tot oppositie toeschrijft. Hier althans, waar de interpretatie van den Minister bij leden uit alle partijen afkeuring ontmoet, zou men gemeend hebben dat, ook in de schatting van de Tijd, dit gevoelen de vrucht van eene degelijke overtuiging kon zijn.

Doch, dit daargelaten, moeten wij het gevaarlijke en ongerijmde doen opmerken van de meening die door de Tijd met grooten ophef, als de alleen ware, geuit wordt.

De dubbelzinnige wet moet worden verklaard naar de duidelijke Grondwet; niet de Grondwet verwrongen naar de wet. Wat er ook van zij, het lijdt geen twijfel of de gewone wetgever heeft zich vergist met zich aan art. 81 der Grondwet te vergrijpen. Bij de redactie van art. 115 der kieswet heeft niemand aan de Grondwet gedacht; men heeft dat artikel tot wet gemaakt als of er geen art. 81 der Grondwet bestond."

Wij laten de onjuistheid dezer assertiën daar, en spreken in het systema van de Tijd.

De kieswet is dubbelzinnig.

Neen; meer nog. De wetgever heeft zich vergist; dit lijdt geen twijfel; er is eene blijkbare vergissing."

Art. 115 is dus ongrondwettig. *Atqui ergo*, zegt de Tijd, de kieswet moet ter zijde worden gelegd; de Grondwet moet worden gevolgd.

Derhalve — wel nu; laat ons zien wat hiervan het gevolg is.

De wet wordt gemaakt door den Koning met gemeen overleg der Staten-Generaal.

Deze, met gemeen overleg goedgekeurde wet, kan en moet, door elke tak der wetgevende magt, ter zijde worden gelegd, zoodra zij meent dat de Wet met de Grondwet in strijd is.

Een aardig Staatsregt voorwaar!

Sommige wetten zullen door den Koning, andere door de Tweede, andere door de Eerste Kamer, als ongrondwettig en niet-verbindend worden beschouwd.

Naleving of niet-naleving naar eigen dunk van ieder. Heden al, morgen niet; naarmate er in de opinie, hetzij der meerderheid van eene der Kamers, hetzij van het Ministerie, verandering komt.

De Tijd die vóór weinige weken zich, gelijk zij het uitdrukte, tot de anti-revolutionaire partij en haar orgaan zoo aangetrokken gevoeld heeft, leest waarschijnlijk onze artikelen niet meer.

Het is onze schuld niet, zoo onze welmeenende waarschuwing vruchteloos geweest is. Reeds vroeger (N°. 237) veroorloofden we ons haar met bescheidenheid te regt te wijzen op dit punt.

"Het is ons niet duidelijk dat de Tweede Kamer regt heeft zich aan de naleving eener wet te onttrekken, omdat zij die voor ongrondwettig houdt."

"Hetzelfde regt moet *casu quo* worden toegekend aan elke tak der wetgevende magt."

"Zoo wij dit beginsel in praktijk brengen, zal de Constitutionele Staat, bij de verscheidenheid der opvattingen van de Grondwet, spoedig zonderlinge complicaties kunnen te gemoet gaan."

Er wordt meer vereischt dan eene verklaring van een Courant, of van een Minister, of van eene der Kamers, er wordt eene nieuwe wet vereischt om verbindende kracht te ontnemen aan eene wet, op grond dat de wetgever zich vergist heeft.

Men leest in een geacht weekblad:

"Nu verspreidt zich wederom het gerucht, dat de Commissaris des Konings in Zuid-Holland, de Graaf van Bijlandt, een man, die God vreest en den Koning eert, zijn ontslag nemen zal, even als vroeger de Commissarissen v. d. Poll, van Utrecht, en Rengers, van Groningen, zulks hebben moeten doen, omdat zij niet naar den zin van den Minister Thorbecke de souvereiniteit van het volk wilden be-wieroken."

Van de goede trouw der Redactie zijn wij overtuigd; doch het gerucht heeft geenlei grond. Wij

meenen de verzekering te kunnen geven dat er in deze zaak niets geschiedt is wat aan den Minister van Binnenlandsche Zaken (die veeleer, gelooven wij, getoond heeft de verdiensten van den Graaf van Bijlandt te waarderen) ten kwade kan worden geduid.

BUITENLANDSCHE NIEUWSTIJDINGEN.

Engeland.

De zitting van het Huis der Gemeenten van Woensdag jl., leverde niets op van staatkundig belang.

— Maandag jl. is Z. K. H. Prins Hendrik, vergezeld door den graaf Schimmelpenninck, eerst door H. M. de Koningin, en vervolgens door Prins Albert ontvangen. Z. K. H. heeft nog dienzelfden middag het gebouw der tentoonstelling bezocht.

— De koninklijke commissie voor de tentoonstelling heeft Maandagavond, na lange beraadslagingen, beslist, dat er aan het verlangen der fabrikanten, inzonder, om toelating, niet kon worden toegegeven. Als reden van de onmogelijkheid hiertoe wordt opgegeven dat het aantal inzenders, gisteren reeds voor de Engelschen alleen op 7000 gesteld, met inbegrip van die der andere natien 15,000 beloopt en dat ieder het recht hebbende een bediende bij het door hem ingezondene te plaatsen, de gratis-toegang, op die wijze dagelijks aan 30,000 personen verleend zou worden.

— Het stoomschip Baltie heeft tijdingen uit New-York tot 16 April aangebragt. Met deze gelegenheid zijn bijna 200 passagiers overgekomen. Het staatkundige nieuws is van weinig aanbelang. De wet op de weggeloopte slaven veroorzaakte bij voortdurend veel ontevredenheid.

Gedurende de maand Maart zijn te New-York 16053 landverhuizers aangekomen; in Januarij bedroeg dit getal 14,709 en in Febr. 8177, zijnde 17,010 meer dan in het jaar 1850.

Te New-York was voor een millioen dollars aan stofgoud ontvangen; de berichten uit Californie waren van geen gewigt.

Uit Mexico waren troepen tegen de Indianen afgezonden, die in Yucatan de overhand begonnen te krijgen.

Van Chagres had men vernomen, dat de Britsche zeemagt van San-Juan was vertrokken; het blijkt echter niet of deze plaas aan Nicaragua was afgegaan.

De New-York Herald zegt, van Cuba berigt te hebben ontvangen, dat bij de autoriteiten aldaar vrees bestond voor eene nieuwe expeditie uit de V. Staten, met oogmerk om andermaal te beproeven dat eiland te veroveren. Het blad voegt er echter bij, dat die vrees ongegrond is.

— In de *Alta California* van 4 Maart II., leest men het volgende: Wij vernemen, dat een paar personen, die onlangs in deze streken zijn aangekomen, voornemens zijn dit jaar eene proef te nemen, om rijst op de overstroomde landerijen van San Joaquin te bouwen. De natuurlijke voordeelen, welke die landerijen bezitten, de warme luchtgesteldheid, en den aard van den grond, bieden alles aan voor de rijstteelt, en wij zien geene reden, waarom de proeve niet zou slagen. Wij verheugen ons althans, dat dezelve zal ondernomen worden.

Italië.

— Te Napels is de nieuwe drukpers-wet afgekondigd. Zonder verlof der politie en zonder borgstelling zal geene drukkerij mogen geopend worden. De Koning benoemt revisors, die vooraf tot het drukken verlof moeten geven.

SARDINIE.

Men leest in de *Croce di Savoia*, van 25 April: Dezer dagen overleed de hertog van Montmorency, die sedert verscheiden jaren in Piemont op zijn uitgestrekt landgoed Borgo verblijf hield. Hij heeft den graaf Demaistre, oud gouverneur van Nice, tot universeel erfgenaam gemaakt van zijn groot vermogen; 't welk op meer dan 12 millioen wordt geschat, terwijl hij zijne neven onterfd heeft. De hertog van Montmorency, opregt legitimist, verliet Frankrijk na de omwenteling van 1830, en vestigde zich, voornamelijk op aanraden der jesuiten, in Piemont. Hij heeft hen eene aanzienlijke som gelds geschonken, waarvan een groot deel gestrekt heeft om de kerk del Carmine van Turin te verfraaijen. Toen de jesuiten in 1848 uit onze Staten werden verbannen, vlugte velen van hen naar Borgo, alwaar zij zich eenigen tijd ophielden. In zijn testament heeft de Hertog een legaat van 10,000 francs gemaakt aan pater Roothaan, generaal der jesuiten.

Frankrijk.

Reeds sedert drie dagen houdt de Wetgevende Ver-

gadering zich bezig met de verkiezing van een lid voor den Raad van State, zonder tot eene bepaalde keuze te kunnen geraken. De heer Corne, een lid van de gematigde partij, heeft eenige stemmen van leden der bergpartij op zich vereenigd, en alleen daarom kan hij niet als candidaat der gematigde partij in aanmerking komen. De heer Darcy is de candidaat der Orleanisten, de heer Mandaroux-Verlamy die der legitimisten. Vier of vijf herstemmingen hebben reeds plaats gehad, zonder dat een der kandidaten de volstrekte meerderheid op zich heeft mogen vereenigen. Een treurig bewijs dat de gematigde partij zelfs niet meer eensgezind is.

Zelfs bij de verkiezing van een lid van den Raad van State kunnen de legitimisten of orleanisten niet besluiten om hunne stemmen aan dien candidaat der gematigde partij te geven, die de meeste stemmen op zich vereenigd had; hoe zullen zij dan overeenkomen in de keuze van een Vorst bestemd om over Frankrijk te regeren. Geen dag gaat voorbij, zonder op deze of andere wijze de onmogelijkheid eener zamensmelting der legitimisten en orleanisten aan te toonen.

De zitting der Wetgevende Vergadering leverde niets belangrijks op. De commissie voor binnenlandsch bestuur heeft haar onderzoek omtrent de gemeentewet volbragt; zij heeft den heer de Vatimesnil tot rapporteur benoemd.

— De heer A. Bertin schrijft in het Journal des Débats:

Bij de nadering van 4 Mei en der feesten, bestemd ter viering van den 3en jaardag der afkondiging van de republiek, heeft zich natuurlijk het gerucht verspreid, dat de anarchisten voor dien dag een opstand bereidden.

Dit gerucht, wij moeten het zeggen, heeft ons slechts weinig aangedaan. Het is gelogenstraft geworden door de democratische bladen, die niet hebben nagelaten te verklaren, dat de politie alleen er aan denken kon om beweging te veroorzaken: dit is zoo hunne wijze van kennigeving aan de ongeduldigen der demagogie, dat men hen niet ondersteunen zal. Onze overtuiging is, dat de 4. Mei zeer stil zal voorbijgaan; en als de geringste poging tot wanorde plaats had, men kan in elk geval zeker zijn, dat zij met veerkracht zal worden onderdrukt.

Maar dat men slechts droomt van zamenzweringen, opstand, bloedbad in de lagere sferen der demagogie, dit blijkt uit een menigte van teekenen en wordt nog bevestigd door een stuk, dat een dagblad dier partij zelve, la Presse, mededeeld. Het is waar, la Presse, waardoor dat schandelijke stuk, waardig om als manifest van een democratische-Socialen Bartholomeus-nacht te dienen, met verdiende verontwaardiging wordt vermeld, doet de stellers slechts met vreesachtige onzekerheid kennen, en schijnt om getrouw te blijven aan de taktiek der partij, in twijfel te trekken, of het niet een werk der politie is. Maar het is zichtbaar, dat de politie slechts een oratorisch scherm is, en dat de Presse weet, waaraan zich te houden.

Zie hier het Manifest, uitgegaan van een comité, dat zich noemt:

Comité central de resistance.

AAN DE DEPARTEMENTEN.

(10. Bulletin.)

Burgers!

Het oogenblik is gekomen om weder naar het geweer te grijpen en van Frankrijk's ééne einde tot het andere de schandelijke aristocraten uit te roeien, die de 24 Februarij edelmoedig heeft gespaard, en die niet hebben opgehouden u te onderdrukken, bestelen en ongelukkig te maken.

De opstand is een regt van het volk; een regt, dat u zal teruggeven al degenen, die men u heeft ontnomen; hij is het eenige regt, dat u overblijft. Gij weet het; dat ieder uwer zich voorbereide!

Op het eerste trompetgeschal, rekt op de krachtige hulp uwer broeders te Parijs: gelijk zij rekenen op uwe hulp, als de omstandigheden hen drongen om de eersten te zijn.

Laat ons vereenigd zijn, en dat op den eersten schok allen opstaan.

Maar, in afwachting van het naderend uur der volksgerechtigheid, hoort eenen raad en volgt hem, want hij is goed.

Het volk heeft in 1830 en 1848 genade verleend aan al de koningsgezinden, en deze lage dienaars van de dwingelandij hebben die edelmoedigheid slechts beantwoord met nog snikkelijker misdaden.

— Bij de Wetgevende Vergadering zijn reeds voorstellen ingekomen betrekkelijk de herziening der Grondwet; o. a. dat van den heer Morin luidende als volgt: De voorstellen strekkende om de herziening der Grondwet te vragen, zijn niet onderworpen aan de voorschriften, vastgesteld bij art. 78 van het reglement der Nationale Vergadering; [dit artikel be-

paalt dat een voorstel, door de Wetgevende Vergadering verworpen zijnde, eerst na drie maanden, en een voorstel, door de Vergadering zelfs niet in behandeling is genomen, eerst na zes maanden weder zal mogen worden ingediend]; doch zullen na verloop van eene maand weder kunnen worden ingediend.

Heden is geen genade meer mogelijk; zij moet niet verleend worden.

Dit moet ons wachtwoord zijn, onze kreet van vereeniging, als wij willen, dat de omwenteling, die wij voorbereiden, de laatste zij, en ons eindelijk het welzijn, welvarendheid, rijkdom brenge, in één woord, het regt om onzen arbeid te genieten.

Slaat zonder medelijden: de schurken verdienen niet anders. Allen, die de republiek bestrijden, zijn schurken, en zij, die zich op den oogenblik des strijds zullen terughouden, hunne lage medeplichtigen.

Antwoordt op den wederstand met lood, ijzer en vuur!

Opdat uwe vrijmaking volledig zij en uw geluk duurzaam, moeten uwe vijanden vernietigd worden en onder de aarde verdwijnen.

Laat ons om ons zien, en wij zullen de vijanden herkennen, wier gestreng vonnis wij te voltrekken hebben; laat ons hen tellen, en dat zij op den grooten dag vallen als door den donder getroffen.

Broeders! het is in naam van aller welzijn, dat wij dezen raad geven. Depkt overigens, dat het bij het optrekken ter herwinning der vrijheid gevaarlijk ware, om in uwe gemeenten dat lage ras achter te laten, dat u van achteren zou treffen en uwe vrouwen en kinderen aan hunne wraak opofferen.

Burgers, als in Februarij de straf volledig was geweest, als de reactie geen gebruik gemaakt had van de volksgrootmoedigheid om het verraad te organiseren, gij zoudt nu niet genoodzaakt zijn naar de wapenen te grijpen, om uwe regten en vrijheid te herwinnen, en sedert lang zou de voorspoed hebben geheerscht onder de democratische en sociale republiek.

Laat ons krachtig zijn!

Dat 1851 volbrengt, wat 1793 te doen overliet!

En alles zal gezegd zijn!

Heil en broederschap!

— Men meldt dat de Generaal d'Hautpoul Gouverneur-Generaal van Algerie, te Parijs is aangekomen.

— De Fransche Regering heeft naar gemeld wordt, van haren gezant te Kopenhagen dépêches ontvangen betrekkelijk een memorandum dat door de Deensche Regering aan alle Staten die deel uitmaken van het Duitsche Verbond zal worden toegezonden, en betrekking heeft op de Troonsopvolging in Denemarken. De Koning die lijdende is aan eene kwaal die dagelijks in hevigheid kan toenemen, zou zijn verlangen hebben te kennen gegeven dat deze zaak ten spoedigste geregeld werd.

Duitschland.

Thans wordt weder de heer von Bismark Schönausen als gezant voor Pruisen bij de Frankforter Bondsvergadering genoemd. De heer von Rochow zou het hem gedaan voorstel om Pruisen bij den Bondsdag te vertegenwoordigen, hebben afgeslagen. Van een en ander valt echter met zekerheid nog niets te zeggen.

— Den 26. April is de heer von Bulow Cumberow te Berlijn gestorven. In de laatste tijden had hij een belangrijk aandeel genomen in de gebeurtenissen en hij ging door voor het hoofd der partij, die den toestand van vóór 1848 terugwenschte.

Men spreekt alhier veel van de uitbanning van den heer Oelsner de Monmerqué, letterkundige. Men zegt, dat dit heeft plaats gehad ten gevolge van de verdenking, waaronder hij ligt, dat hij het is, die aan een Fransch dagblad mededeelingen heeft gedaan van stukken tegen den Minister-President. De Hoofd-Redacteur van het Journal des Débats de heer A. Bertin erkent, dat hij onder zijne Correspondenten behoort, maar verklaart, dat de stukken in deze Courant, die den bespottelijken toorn van den heer von Manteuffel hebben gaande gemaakt, niet van hem afkomstig zijn.

Naar men verzekert, zal zijne uitbanning worden herroepen, omdat hij geen Pruisisch maar Fransch onderdaan is.

— Het oordeel omtrent eene meer stipte viering van den Zondag, door den opperkerkeraad, op bevel van Z. M. den Koning van Pruisen uitgebragt, is daarom van te meer belang, omdat waarschijnlijk hierin de aanleiding moet gezocht worden tot de maatregelen die onlangs omtrent de des Zondags aan de Postkantoren te verrigten werkzaamheden, genomen zijn. De laatste aanleiding hiertoe gaf eene den 17. Julij 1850 te Gnadau, in Saksen, gehouden vergadering van geestelijken en leeken, waarop besloten werd aan den Koning een dringend verzoek

te rigten om maatregelen te doen nemen tegen de ontheiliging van den Zondag. Als middel om aan de nieuw ontwaakte begeerte tot regte viering van den Zondag te voldoen, werd aangegeven het vaststellen van straffen op de ontheiliging van den Zondag, maar vooral werd daarbij gewezen op de kracht van het voorbeeld. Vooreerst moest de regering zorgen dat de arbeidende klasse niet door de willekeur of baatzuchtigheid dergenen bij wie zij in dienst zijn, belet worden om den zevenden dag als rustdag te vieren; verder was het de plicht van alle hoogere en lagere besturen hiertoe mede te werken en door eigen voorbeeld, als het krachtigste middel daartoe, ook de mindere klasse tot de regte viering van den Zondag aan te sporen.

— Met de herstelling van den Bondsdag treedt ook de instelling van eene militaire Bondscommissie weder in het leven. Als commissaris voor Oostenrijk noemt men generaal Schönhals.

— Uit Weenen meldt men: het getal der leden van den Rijkeraad zal binnen kort op 90 worden gebracht. In zijne eerste zitting zal over de nieuwe drukpers-wet beraadslaagd worden.

— Op 25 April jl. is het Beijersche stadje Traunstein, bekend door zijne zoutketen, bijna geheel door brand vernield. De Koning van Beieren heeft zich met zijn adjudant onmiddellijk naar de plaats van het ongeluk begeven.

Griekenland.

— Naar gemeld wordt zou thans bepaald zijn dat de oudste zoon van prins Adalbert Wilhelm, jongsten broeder van Koning Otto, dezen laatste zal opvolgen op den Griekschon troon. De aanstaande Kroonprins van Griekenland zal volgens de leer der Oostersche Kerk worden opgevoed.

STATEN-GENERAAL.

— In de bijeenkomst der Eerste Kamer van gisteren heeft jhr. mr. H. J. van der Heim, na het afleggen der gevorderde eeden, zijne betrekking van commies-griffier aanvaard.

Aan de orde van den dag was de behandeling der vraag, of de heer Tonckens, die bij continuatie aangesteld is tot kantonregter te Meppel, en die herbenoeming heeft aangenomen, ingevolge art. 97 der kieswet heeft opgehouden lid der Kamer te zijn? Over die vraag hebben de beraadslagingen plaats gehad. Eerst is door den heer van Sassee van Yssel eene motie van orde voorgesteld, hiertoe strekkende, om, aangezien de aanvaarding der gemelde betrekking door den heer Tonckens eerst den 8ten Junij moet plaats hebben, de Kamer besluite, dat het tijdstip der beslissing nog niet daar is. — Deze motie is verworpen met 19 tegen 11 stemmen. Daarna is de vraag zelve behandeld, of de Kamer, na kennis genomen te hebben van den brief des heeren Tonckens, van oordeel is, dat die heer nog als lid moet aangemerkt worden. Die vraag is met 19 tegen 11 stemmen ontkennend beslist; zoodat de heer Tonckens opgehouden heeft lid der Kamer te zijn.

Voor de toelating hebben gestemd de heeren: de Brauw, van Gitters, de Bruin, van den Dries, van Weel, van Wessem, van den Bogaard, van Roijen, van der Lek, van Pallandt en van Andringa de Kempenaer.

Tegen de heeren van Forcest, Philippe, van Heeckeren, de Villers de Pité, Borski, de Sitter, Martens, van Lidth de Jeude, van Rhenen, van Sassee van Yssel, Bosch van Drakestein, van Boeck Volenhoven, Jordens, 't Hooft, Boxman, Insinger, van Eysinga, Bosch en de voorzitter v. Blankenheym.

Vervolgens zijn de verschillende door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen tot het verleen van naturalisatie achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen.

De vergadering is tot morgen geschorst.

BINNENLANDSCHE NIEUWSTUDDINGEN.

Utrecht, 3 Mei.

— Z. M. de Koning is gisteren middag omstreeks ten drie ure te Amsterdam aangekomen en aan het Paleis afgestapt. Z. M. heeft zich onmiddellijk op het Balcon aan de vergaderde menigte vertoond, die H. D. met luid gejaich ontving.

— In de residentie is aangekomen de heer P. Aller, Nederl. consul te Elsenour; terwijl van daar vertrokken is de commissaris des Konings in de provincie Groningen, Graaf van Limburg Stirum.

— Gedeputeerde Staten van het Hertogdom Limburg hebben vastgesteld de lijst van hoogst aangeslagenen in 's rijks directe belastingen, welke verkiesbaar zijn tot leden van de Eerste Kamer der

Staten-Generaal. Die lijst bevat 68 namen. De hoogste aanslag, van den heer J. B. F. J. graaf de Marchant d'Ansembourg, bedraagt f 2218.78; de laagste, van den heer J. F. Corneli, f 300.76.

— Z. M. de Koning heeft den heer W. Jenken alhier gemagtigd, zijne fabriek te noemen *Koninklijke fabriek van Landbouw-Werktuigen*, en aan hem de personele vergunning verleend tot het voeren van het *Koninklijk Wapen*.

— Onder de vraagstukken waarover men in de den 24. jl. gehouden vergadering der Utrechtsche Predikanten-Vereeniging van gedachten wisselde, behoorde vooral het onderzoek naar het al of niet raadzaam van eenen vasten leertypus in afzonderlijk daartoe bestemde godsdienst oefeningen voor de gemeente.

— Het dagblad van Maastricht, 't welk had aangekondigd, dat de minister van Binnenl. Zaken voornemens was, om de oevers van de Maas in oogenschouw te nemen, meldt nader, dat Z. E. daarvan heeft afgezien, en zich den eersten Mei naar Aken zonde begeven en inmiddels Kerkrade bezoeken.

Groningen, 28 April.

De schrijver van het in de vorige maand met het accessit bekroonde antwoord op de, in 1850 door de geneeskundige faculteit te Utrecht uitgesohrevene prijsvraag *over het bloed*, is gebleken te zijn de heer M. J. Baart de la Faille, med. cand. aan de Hooogeschool alhier.

— Het Provinciaal Gerechtshof te Arnhem heeft dezer dagen uitspraak gedaan in de zaak van Kerkvoogden der Herv. Gem. te Oosterbeek, tegen L. van Merkesteyn, ex-koster, voorlezer en voorzanger dier gemeente. De zaak is hoofdzakelijk deze: Nadat genoemde L. v. M. in 1846 als zoodanig reeds was ontslagen, werd hij weder voorloopig en op hooger gezag in zijnen post hersteld. Nu liet L. v. M. in 1849 ter voldoening van zekere pretentie op Kerkvoogden, beslag leggen op het Nachmaalsilver, hetwelk werkelijk zou zijn verkocht, zoo de erven der donaties het niet tijdig hadden gelost. Nu werd L. v. M. door Kerkvoogden op nieuw ontslagen, waaraan hij echter weigerde zich te onderwerpen en zijne woning te verlaten. Kerkvoogden werden nu genoodzaakt, L. v. M. in regten te vervolgen, en na daartoe alsnu eindelijk bekomen autorisatie, werd deze zaak bij de Arrond. Regtb. aanhangig, terwijl de ontslagen Koster, tevens Dorps-schoolmeester, het Gemeente-Bestuur van Renkum in garantie riep. De uitspraak van deze Regtbank op 18 September 1850 was: dat L. v. M. geene de minste regten kon pretenderen en wettig was ontslagen; hem veroordeelende in de kosten en nadeelen, door eischen geleiden.

Niet te vreden met deze uitspraak, kwam L. v. M. en het Gemeente-Bestuur van Renkum in vrijwaring in appel bij het Prov. Gerechtshof in Gelderland, hetwelk bij arrest van 12 Maart jl., het vonnis van de Regtbank niet slechts bekrachtigd, maar zelfs versterkt heeft.

— Ds. D. Huijkens, laatst pred. te Broek in Waterland, heeft, onder inwachting der vereischte approbatien, het op Z.Ew. uitgebragt beroep naar Winkel, klassis Alkmaar, aangenomen.

— Te Westerschelling, klassis Alkmaar, is den 18. April jl. tot herder en leeraar bevestigd Ds. J. Wouters, laatstelijk pred. te Oost-Vlieland, door Ds. M. G. Polman, pred. te Midland en Hoorn, met eene leerrede over 3 Cor. V: 20a. De bevestigde deed zijne intrede, sprekende naar aanleiding van 3 Cor. IV: 1.

— Ds. Fabius, pred. te Garderen, klassis Harderwijk, heeft de op Z.Ew. uitgebragte beroeping naar Broek in Waterland, klassis Edam, aangenomen.

— Te Nijega en Elahutsum, klassis Sneek, is in de Vergadering van Florenpligtigen tot herder en leeraar gekozen de Wel Eerw. heer H. M. Laurman.

— Ds. A. G. Rijkens, pred. te Appelscha, heeft het op Z.Ew. uitgebragt beroep naar Akkrum aangenomen.

— De minister van Financien heeft de belanghebbenden verwittigd, dat volgens ontzangen berigt van de Pruisische post-administratie de vaart der stoom-paketbooten van Stralsund en Stettin naar Ystadt, alamede van Stettin naar Kronstadt, voor het loopende jaar is geregeld als volgt:

1°. tusschen Stralsund en Ystadt begonnen den 18den April jl.; vertrek van Stralsund des zondags en donderdags middags; aankomst te Ystadt des maandags en vrijdags morgens; vertrek van Ystadt des maandags en vrijdags avonds, aankomst te Stralsund des dingsdags en zaturdags voormiddags.

2°. tusschen Stettin en Ystadt begonnen den 26sten April jl.; vertrek van Stettin des donderdags middags; aankomst te Ystadt, des vrijdags morgens; vertrek van Ystadt, des zaturdags voormiddags; aankomst te Stettin, des zondags morgens.

De aankomst en het vertrek van de pakketboot te Ystadt staat in onmiddellijk verband met de vaart van de stoomboot op Stokholm;

3°. tusschen Stettin en Kronstadt beginnende den 17den Mei en zullende ophouden den 25sten October aanstaande; vertrek van Stettin des zaturdags middags; aankomst te Kronstadt des dingsdags avonds; vertrek van Kronstadt des zaturdags avonds; aankomst te Stettin des dingsdags avonds.

Met ieder van deze stoombooten wordt eene brievenmaai verzonden; kunnende ook door de belanghebbenden hier te lande daarvan voor hunne briefwisseling worden gebruik gemaakt.

De brieven kunnen naar verkiezing der afzenders gefrankeerd of ongefrankeerd worden verzonden; doch het middel van verzending moet op het adres worden aangewezen.

STAAT van Opbrengsten van den Rijn-Spoorweg gedurende de maand April 1851.

STATIONS	Aantal Reizigers	Ontvangst van Reizigers	Opbr. van Goederen, Rijtuigen, Paardrij, enz.
Amsterdam . . .	10253	f 13932 00	f 3085 48
Abcoude	1361	545 50	38 54
Loenen-Vreeland .	1127	641 50	63 09
Nieuwersluis . . .	477	227 70	11 61
Breukelen	1084	517 30	32 13
Maarsse	669	441 53	43 66
Utrecht	8476	8922 50	2035 57
Zeyt-Driebergen .	1801	1094 20	217 57
Maarsse en Maarsb.	681	645 65	265 00½
Veenendaal	546	508 35	324 33
Ede	768	801 32½	294 05
Wolfhezen	127	139 20	14 51
Arnhem	8535	7739 95	4109 20½
Diverse Ontv. . . .		1525 00	42 48
Totaal	30405	f 37681 70½	f 10577 08

Totaal der Opbrengst . . . f 48,258.78½

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

N. A. C. DE RIDDER

en

M. J. KEMINK.

Utrecht, 3 Mei 1851.

(1737)

Ten voordeele van het *Recht-Spoorboek* is bij de Boekhandelaars KEMINK & ZOON te Utrecht uitgegeven:

CALIFORNIE IN 1850-1851.

Gr. 8°. Prijs f 0.40.

Dit stukje wordt niet algemeen in commissie verzonden, maar is te bekomen te Amsterdam, bij C. L. BETHEMAN, H. HÖVEKER en J. NOORDEN-DOEP; te Rotterdam, H. V. VAN GOSSEN; te 's Hage, J. VAN GOLVERDINGEN; te Leiden, P. ENNELS; te Arnhem, J. W. SWAAN; te Leeuwarden, W. ERKHOF; te Middelburg, VAN BENTHEM EN JUTTING; te Groningen, J. B. WOLTERS en ZOON. (1738)

AMSTERDAM, 1 Mei.

W.S. 2½ pCt.	56½	Oude Russen.	
Dito 3 pCt.	66½	Dito 4 pCt.	88½
Certific. 4 pCt.	87½, 88½	Dt. Stiegl. en O.	
Am. S. 8½ pCt.		Mettall. 5 pCt.	68, 67½
Handelm.		Nieuwe Dito.	75, 74½, 74
Dito Nieuwe.		Dito 3½ pCt.	36½
Rijn-Spoorw.		Bras. v. 100 £.	
Holl. Spoorw.		Mexik. 5 pCt.	32½, 31½
Ardoins v. 85 £.	14½	Venes. 3 pCt.	32
Dito van 510 £.	14½, 14	Para 5 pCt.	
Dito Coupons.	7½	Dito Uitgest.	
Dito Oude.		Gren. 1½ pCt.	
Spanje 3 pCt.		Equador.	
Dt. Binn. 3 pCt. 34, 33½, 32½		Bl. Gr. v. 100 £.	
Frans. Uitgest.		Fr. Obl. 5 pCt.	
Passive.		Dito 3 pCt.	51½, 51
Port. te L. 5 pCt.	34½	Denem. 5 pCt.	
Dito 4 pCt.	34½, 33½, 32½	Poolsche 4 pCt.	

De lager afkomende koersen van Parijs van gisteren hebben heden nadeelig op den stand onzer binnenl. fondsen gewerkt. De handel daarin was vrij levendig.

Hetzelfde geldt de meeste soorten van vreemde effecten, die over het algemeen tot verlaagde prijzen verkrijgbaar waren.

Heden zijn 5 pCts. Ardoin verhandeld ex div., met de Coupon van 1851.

Gedrukt en uitgegeven, te Utrecht, bij KEMINK & ZOON.